

Kázání: 152. O Bohu, který je s námi

Když je milosrdný Bůh v akci, je na místě se přidat – všechno ostatní v tom okamžiku ztrácí na důležitosti.

Kázání

O Bohu, který je s námi

1. čtení: Žalm 80, 1 – 7

- 1 Pro předního zpěváka. Podle „Lilií“. Svědectví pro Asafa. Žalm.
2 Naslouchej, pastýři Izraele, ty, jenž Josefa jak ovce vodiš, zaskvěj se, jenž trůníš nad cheruby,
3 před kmeny Efrajim, Benjamín, Manases! Vzbud' svou bohatýrskou sílu a přijď zachránit nás.
4 Bože, obnov nás, ukaž jasnou tvář a budem zachráněni.
5 Hospodine, Bože zástupů, jak dlouho budeš dýmat hněvem při modlitbách svého lidu?
6 Chlebem slzí jsi je krmil, pít jsi jim dal slzy plnou měrou.
7 Pro sousedy jsme předmětem sváru, nepřátelům pro smích.

2. čtení: Matouš 1, 18 – 25

- 18 Narození Ježíše Krista se událo takto: Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi, ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého.
19 Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě; proto se rozhodl propustit ji potají.
20 Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku; neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého.
21 Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš; neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů.“
22 To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka:
23 ‚Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel,‘ to jest přeloženo ‚Bůh s námi‘.
24 Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě.
25 Ale nežili spolu, dokud neporodila syna; a dal mu jméno Ježíš.

Sestry a bratři,

na čtvrtčních biblických hodinách si teď povídáme o Petrovi Chelčickém. Nejen proto, že se nevědomky stal jakýmsi patronem našeho sboru, ale zejména kvůli tomu, že je to postava zajímavá a v mnohém inspirativní i pro dnešní dobu.

Na druhou stranu nám jsou některé zápasy počátku 15. století, na něž Chelčický reagoval, už poněkud vzdálené.

Třeba se tenkrát se vši vážností řešilo, jestli a jak je Kristus přítomen v chlebu a vínu, co se podávají při Večeři Páně. Bylo to děsně ožehavé téma.

Obecně se totiž mělo za to, že svět ovládl Antikrist a co nevidět nastane konečný Boží soud. Proto je třeba vydržet a ve zkouškách konce času obstát. Jak na to?

No, je to celkem jednoduché, jde o to být co nejtěsněji spojený se Spasitelem, který je jedinou zárukou, že člověk dojde spásy. Křesťanským světem se šířily nejrůznější metody, jak takové spojení nejlépe zajistit.

Jako jedna z nejefektivnějších se tehdejší lidem jevila metoda co nejčastějšího přijímání těla a krve Kristovy. Vzhledem k tomu, jak se tenkrát Večeře Páně chápala, to dávalo celkem smysl.

Jestliže je Ježíš v chlebu a vínu skutečně přítomný, pak platí přímá úměra – čím víc, tím líp. Čím častěji se tělo a krev Páně přijímá, tím lépe je s ním člověk spojený, tím větší je šance, že útokům ďábla a svodům Antikristovým odolá.

Problémem je, že jakkoli dobře myšlená, může se tahle metoda snadno zvrhnout v magii, kdy se má za to, že chléb a víno působí jaksi samy od sebe, nezávisle na tom, kdo je přijímá.

Tohle ale tenkrát lidé zas tak neřešili. Co vyvolávalo zuřivé debaty a sváry byla otázka **jak** je Kristus přítomný.

Stává se při kněžském vysluhování chléb a víno skutečně tělem a krví Páně, nebo je Kristus přítomný duchovně, nebo tím, že si lépe než jindy uvědomujeme, co od něho přijímáme?

Nebo je snad jeho přítomnost pouze symbolická, případně se jedná jen o památku, vzpomínku na jeho oběť?

Tehdejší lidem v otázce chápání Večeře Páně nešlo o nic méně než o spásu, o věčný život, tak důležité tohle téma bylo. Dokonce to došlo tak daleko, že zastánci pojetí Večeře Páně jako památky byli z tábořského společenství vyloučeni a mnozí z nich potom upáleni jako kacíři.

Například nedaleko odtud, v Roudnici nad Labem, plamenům podlehl tábořský kněz Martínek Húska.

S trochou nadsázky jsem po provedeném průzkumu na biblické hodině musel konstatovat, že bychom v tehdejší době nejspíš všichni dopadli stejně. Můžeme být rádi, že už se dneska za takové názory neupaluje.

Otázka ovšem zůstává stejná i po šesti stoletích: jak je vlastně Spasitel Kristus v dnešním světě přítomný, kde se dá nejsnáze a nejlépe najít, jak se s ním člověk může spojit?

Než se na tyhle otázky pokusíme nalézt odpovědi, odskočme si mezitím na chvíli do Matoušova evangelia za Josefem. Dnešní čtení vypráví o tom, jak se tehle mladý muž zasnoubil s Marií a jak, dříve než byla veselka, do jejich vztahu vstoupil nečekaně kdosi třetí.

Josefovi mohlo být tak 18, 19, Marii 13, 14. Jak to tenkrát chodilo, jejich rodiče se dohodli na částce, kterou ženichova strana během zasnub za nevěstu zaplatí, a když bude uhrazeno, do roka a do dne od zasnub bude svatba jako řemen. Kdepak dnešních pár hodin u svatební tabule, svatby tenkrát trvaly celých 7 dní, jak se sluší a patří!

Možná vám, sestry a bratři, tyhle starověké oddávky připadají jako málo romantické, a budete mít pravdu. Romantiku jsme si my Evropané vymysleli až později, před dvěma stoletími, do té doby byly zasnuby i svatby zejména obchodní dohodou a právním aktem, na nějakou romantiku moc prostoru nebylo.

Jenže, jak už jsem se zmínil, slibný proces se zadrhnul. Josef zjistil, že je Marie v jiném stavu. Nutno podotknout, že v době zasnub ti dva spolu ještě nemohli žít, sdílet společné lože se mohlo až po svatbě. Důvod je nasnadě. Nejdříve se musejí vypořádat všechny obchodní záležitosti, zejména musí být zaplacen věno.

V době zasnub se také může najít někdo, kdo přijde s okolnostmi, které by mohly být svatbě na překážku. Třeba by se potom musel celý obchod zrušit. Pořád lepší odvolat závazek ještě před

svatbou než po ní, kdy už může být na cestě potomek.

No, a právě v tomhle zásnubném mezidobí Josef zjistil onu nepříjemnou okolnost. Na Marii už to začalo být vidět. Josef nad tím nemohl mávnout jen tak rukou už jen proto, že tenhle obchod sjednávali jeho rodiče, investovali na pořízení nevěsty pro svého syna část majetku a počítali s tím, že jejich dům, živnost a pole nepřijdou do cizích rukou, ale budou v rodině předávány z generace na generaci.

No, a teď tohle. Josef nemohl jinak než se s Marií rozejít. Mojžíšův zákon sice stanovil za cizoložství smrt ukamenováním, ale takhle tvrdě se naštěstí podobné prohřešky už dávno netrestaly. Co Marii mohlo potkat, byla velká ostuda, pohrdání sousedy a nejspíš závislost na rodičích a naprostá nezajištěnost po jejich odchodu.

Josef byl ale férový chlap, nebo jak píše Matouš, byl to muž spravedlivý.

Když se v Bibli řekne „spravedlivý“ neznamena to ovšem to samé, co si pod tímhle slovem představíme dnes. Kdyby byl Josef spravedlivý v dnešním smyslu tohoto slova, pak by celou kauzu rozhodně nepřešel mlčením, ale dožadoval by se spravedlnosti před soudcem. Zákony přece platí pro každého, i pro Marii. Zavázala se, že bude patřit Josefovi, ale závazek nedodržela, proto musí nést následky.

Josef ovšem nebyl žádný legalista, který neustále šustí paragrafy a snaží se z poklesků druhých vytřískat maximum pro sebe. Josef byl spravedlivý, četli jsme, a nechtěl ji vystavit hanbě.

Spravedlnost, jak se s ní setkáváme na stránkách Bible, je totiž poněkud jiná spravedlnost, než jsme zvyklí. Když je někdo označen za spravedlivého, pak to znamená, že je v souladu se spravedlností Boží. A ta je, jak známo, jiná, než ta lidská, než ta paragrafovaná.

Spravedlnost Boží se projevuje zejména jako milosrdenství, jako ochota odpouštět, jako bezpodmínečné přijetí navzdory tomu, že jsme my lidé všelijací, navzdory tomu, že se Všemohoucímu často vzdalujeme a ztrácíme.

V téhle spravedlnosti Pánu Bohu nesaháme ani po kotníky, ale přece jenom, když se někdy tenhle velkorysý přístup povede, jsme tak nějak Bohu blíží.

Asi jako ten Josef. Určitě o Božím milosrdenství něco věděl a tak se rozhodl netahat Marii po soudech a nestěžovat si sousedům, chtěl ji jen tak mezi čtyřma očima předat rozlukový lístek a tím celou záležitost uzavřít.

Než to ale stihnul udělat, poradil mu ve snu anděl, ať to nedělá, protože tohle početí není jen tak, a že se narodí kluk, kterému dá Josef jméno Ježíš, což česky znamená „Bůh vysvobozuje“.

A Josefovi v tom snu došlo, že právě tohle všichni lidi potřebují nejvíc, vysvobodit. Vysvobodit ze všech hříchů, dnešními slovy: ze všech svých zaujatostí, předsudků, nevraživostí, sebestředností, sobectví a malicherností, kterými my lidé oplýváme.

A protože byl Josef spravedlivý, věděl něco o Božím milosrdenství a soucitu s námi lidmi, na nic se anděla neptal a do velkorysého Božího záměru skočil, jak se říká, rovnýma nohama (nebo také po hlavě). Když jde o Boží akci, pak musí jít tučné věno, dodržení rodové dědické linie, živnost nebo pole stranou.

V jistém smyslu se Josef obětoval a v tom je předobrazem toho, kterého se stal pěstounem. Víc se o něm v Bibli nedočteme, ale i tak je toho vlastně dost na to, abychom se na jeho příkladu sami mohli

inspirovat. Jsou prostě důležitější věci než strohé paragrafy a uplatňování vlastních nároků.

Když je milosrdný Bůh v akci, je na místě se přidat – všechno ostatní v tom okamžiku ztrácí na důležitosti.

Ještě zbývá, sestry a bratři, odpovědět na otázku položenou na začátku. Jak je vlastně Spasitel Kristus v dnešním světě přítomný, kde se dá nejsnáze a nejlépe najít, jak se s ním člověk může spojit?

Chléb a víno při Večeři Páně může být sice intenzivním prožitkem jeho přítomnosti, ale vůbec to neznamená, že je tahle přítomnost jaksi magicky vázána právě na samotný obřad.

Vlastně stačí jen docela málo: věřit, že s námi skutečně je, v každé situaci, v každé etapě našich životů. Stačí věřit, že ono Ježíšovo přizvisko Immanuel – Bůh s námi – skutečně platí.

Stačí vzít vážně Ježíšova slova, kterými Matouš své evangelium ukončuje: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ Důkazů není třeba.

Takhle jednoduchá je křesťanská víra. Ten, kdo si ji osvojí, už nikdy není sám. Ten, kdo si ji osvojí, je podobně jako spravedlivý Josef citlivější na pokyny shůry a dokáže lépe postřehnout Boží angažování se v našem světě.

Ten, kdo si tuhle víru osvojí, nemůže zůstat k bídám tohoto často tak zaujatého, nevraživého a sobeckého světa netečný. Bez ohledu na to, jaké to bude mít pro něj důsledky, musí se přidat v úsilí o jeho vysvobození. Právě tehdy je Ježíšova přítomnost nejlépe patrná.

PeČ

SPCH 18. 12. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika nebo facebookovou skupinu Zpravodaj baptistických sborů](#)